

Pieter d'Hont maakte 'Het gezin' voor zijn geboorteplaats*

EDDIE DE PAEPE

Wie van het viaduct naar de Johannes Geradtsweg afdaald, ziet ze in het middenplantsoen aan komen lopen. De man, die een slapend kind op zijn rechterarm draagt, nijgt zijn hoofd naar links. Hij lijkt iets te zeggen tegen de vrouw, die naast hem voortschrijdt. Zij heeft, recht vooruit blikkend, haar arm liefdevol op zijn linkerarm gelegd; haar zelfbewuste blik is naar voren gericht. Het kind houdt een teddybeer vastgeklemd.

Beeldhouwer Pieter d'Hont, zijn vrouw Sabine en zoon Sebastiaan stonden model voor 'Het gezin'. Het bronzen beeld straalt genegenheid uit. Het gezin vormt duidelijk een eenheid, maar roept aan de andere kant veel vragen op. Wat hebben de drie achter de rug? Waar gaan ze naartoe? Wat zegt de man tegen zijn vrouw? Waar denkt zij aan?

D'Hont (1917-1997) maakte zijn 'familieportret' in de jaren 1962-1965, in opdracht van de gemeente. Hilversum is niet alleen de geboorteplaats van de beeldhouwer, maar was ook de woonplaats van zijn grootmoeder. Zij woonde indertijd in het, in 1865 gestichte, huisjescomplex De Schapenkamp. De spreukplaat die in Museum Hilversum wordt bewaard, was aangebracht in de gevel van haar huisje.

Prix de Rome

Haar kleinzoon volgde een opleiding aan de Rijksacademie van Beeldende Kunsten in Amsterdam (bij professor Jan Bronner), won in 1940 de 'Prix de Rome', en vestigde zich vervolgens in Utrecht. In zijn atelier aan de Wijde Doelen – de voormalige binnenplaats van het bolwerk 'Wanenburg' – ontstond 'Het gezin'.

De Hilversumse cultuurambtenaar Gerlof Zijlstra bracht in de herfst van 1964 (voor de tweede keer) een bezoek aan het atelier, en deed daarvan verslag in het gemeentelijke informatieblad *Wij in Hilversum*. Zijlstra: *Pieter d'Hont gaat recht staan als wij hem vragen of hij met plezier aan de opdracht heeft gewerkt. 'Ik wil gerust bekennen dat ik het gewoon fijn vond om een beeld te maken voor mijn geboorteplaats.'* De beeldhouwer steekt twee sterke vingers in de lucht om te vervolgen: *'In de tweede plaats ben ik*

Pieter d'Hont aan het werk aan het beeld 'Het gezin'. (foto uit *Wij in Hilversum*, november 1964)

Het gieten van het beeld bij de firma Rumpt werd eigenhandig door Pieter d'Hont uitgevoerd.
(foto's: Stevens)

erg gelukkig met de prachtige plaats op dat gazon aan die drukke boulevard.' 'En' – drie vingers nu – 'laat ik je ook verzekeren dat ik op een zeer aangename wijze met de gemeente Hilversum heb kunnen samenwerken. Ja, vermeld dat er maar gerust bij. Het komt maar zelden voor dat aan een belangrijke opdracht zo vrij kan worden gewerkt.'

Plak voor plak

Het maken van 'Het gezin' was een arbeidsintensieve klus geweest. Een lasser fabriceerde een ijzeren geraamte waarop d'Hont, op basis van een enkele decimeters groot schetsontwerp, plak voor plak een huid van klei aanbracht. Daarna werd het drie meter hoge beeld in brons gegoten bij de, oorspronkelijk in Eemnes gevestigde, firma Stylaart in Rumpt in de Betuwe.

Pieter d'Hont in zijn atelier bij de modellen en het drie meter-hoge beeld. (uit: *Wij in Hilversum*, november 1964)

In oktober 1964 stond de sokkel al klaar op het gazon van de Johannes Geradtsweg. Een grapjas had er een bordje bij gezet met de tekst 'Onzichtbare man van Gijs Pruim'. In januari 1965 werd het beeld – anderhalve ton zwaar en 2.85 meter hoog ('Het Gezin' was bij het gieten vijftien centimeter gekrompen) – op de sokkel getakeld. 's Nachts zorgde een grapjas (dezelfde?) voor een tweede bordje met de tekst 'woningzoekend gezin'.

Op 27 januari werd het beeld onthuld. De aankoop van het tot dan toe duurste (37.000 gulden) en grootste beeld werd gevierd tijdens een officiële bijeenkomst in het Goois Museum aan de Kerkbrink. Het plantsoen in de Johannes Geradtsweg was als locatie voor de bijeenkomst afgekeurd, om 'verkeerstechnische redenen' én op verzoek van de kunstenaar. Gelukkig maar, want het was een waterkoude dag met sneeuwbuien. De beeldhouwer kreeg van burgemeester J. Boot een kristallen asbak met het gemeentewapen, zijn echtgenote een boeket. Omdat zij naast haar man was gaan staan om deze prestatie te leveren.

De kunstenaar zelf vond het maar een vreemde zaak om bedankt te worden voor een werk waarvoor hij zelf dankbaar was, omdat het een feest was geweest om het te maken.

* Dit is een herziene en uitgebreide versie van het artikel 'Waar denkt zij aan?'; D'Hont maakte 'familieportret' voor zijn geboorteplaats, dat op 21 mei 1992 is gepubliceerd in *Dagblad De Gooi- en Eemlander*.

'Het gezin' in het plantsoen
van de Johannes Geradts-
weg.
(foto: Stevens)

